

«هگرف» یهشی دنا یه لاقم

تسا هدوب هدنز لاس ۶ مه نآ زا دعب . تسا هتشون ۱۹۱۸ لاس رد ار «هشی دنا» هلاقم ، [2] «هگرف» [1]

هب دراد هک ی دوصقم نآ ، [4] می نکب یسررب دیاب هک شتالال دتسا شخب زا ریغ ، هلاقم نیایا . [3] تسین راکنا لباق ، وایاغدم . دوشب راک ، نآ یور دیاب و تسا یبوخ دوصقم ، نم رطن .

هک هچنآ اب شقصدص زا رطن عطق اهرازگ ، میراد ییاههرازگ کی یتقو ام: دیوگ یم ؟ تسیچ شیاغدم هک دراد یتینیعی و هدام زا درجم یتابث ؛ تسا یتابث کی زا رادروخرب ، تسام نهذ رد نآ تفایزاب یژرنا هن و هدام هن ، تینیعی نآ لاح نیع رد و ، دوب تینیعی نآ دوبن مه ام نهذ ، درادن ام نهذ هب یطبر . تسا .

یکیزیف ؛ تسین ینامسج هک دراد ییازاهب ام کی ، مات یهلمج ره دوخ آلاصا هک تسا نیایا شیاغدم وا . تسه ، دشابن مه ناسنا ؛ ناسنا زا نوریب دراد تینیعی یلو ؛ تسین سوسحم ؛ تسا درجم . تسین ، تسا هیضق کی ، «مئاق دیز» مییوگیم جیار تارابع رد . هداتسیا میراد یدیز کی ام دیوگیم «مئاق دیز» دوخ ، دینک اهر ار هداتسیا دیز دیوگیم وا . تسا هداتسیا دیز ؛ دینیبب ، مه شقباطم ، تسوا یاغدم نیایا . دراد درجم ینیعی تیعیقواو کی شدوخ ، هداتسیا اجنیا هک یدیز نیایا رطن عطق .

«لرسوه» رب یراذگریثات و هگرف

شیاهفرح ، هتفر ولج مک مک . تسا هتشادن تیفورعم یلیخ شدوخ نامز ، هلاقم نیایا بحاص

هک هدوب یناسک زا ، [5] لرسوه هک ، تسا نیایا هب هلاقم نیایا ندوب مهم . تسا هدرک ادیپ یتیفورعم باسح ملع یهفسلف شباتک مسا ، هدرک پاچ یدلج ود باتک کی . تسا هدش انشآ هگرف اب دعب

دلج مه باتک نیایا . دندوب لئاق ار [6] یتخانشناور تلصا هک هدوب یاهفسالف درگاش لرسوه . تسا بارخ ار شنهذ ، هگرف . دوشیم انشآ هگرف اب لاس هدیهلصاف رد دعب ، دوشیم پاچ ۱۸۹۰ لاس رد شلوا الماک ؛ قطنم شهوژپ مان هب دسیون یم یباتک و ددرگیمررب . دنک یم پاچ ار مود دلج آلاصا . دنکیم

یمهم ینابم ، مه نآلا . دوب یوق یلیخ ؛ دوب رکف لها شدوخ لرسوه . [8] [7] هگرف یاهفرح ینابم رب تسرد دنتساوخم نهذ یاهراتخاس اب ار اهزیچ یهمه ، یتخانشناور ینابم رد . دراد برغ هفسلف رد

[9] . دش عناق وا یاه فرح اب ، دش انشآ هک هگرف اب وا . دننک

ناسنا زالقتسم تقیقح تابثا: هگرف یاغدم

دنتشاذگ «هشی دنا» ار هلاقم نیایا مسا . تسا مهم رایسب ، بلطم حیضوت رد تاملک ، اههژاو باختنا دننک ناسنا هب هک مینک باختنا یاهژاو ره ام نوچ ؟ ارچ . تسا فلاحم ، مسا نیایا اب تدش هب منهدنم درجم تادوجوم ، اههلمج دافم: دیوگب هکنیا یارب هتشون ار هلاقم نیایا وا . تسوا رطن فالخ ، دشاب ام . دیوگب دهاوخم ار نیایا آلاصا ، دنتسه دوبن مه ناسنا رگا هک دنناسنا زا نوریب لقتسم طلغ ، دشاب هدش دنب ، کرد و نهذ و ناسنا هب هک مینکب باختنا یاهژاو کی ار اهنیا مسا مییایب یارب ، هشی دنا . تسا ناسنا یارب ، هشی دنا . تسا یفارجنا ، دناسریمن بوخ ار دوصقم ینیعی ؛ تسا

ار هملک نیا اذل .میرادن هدی، ناسنا نودب، دیوگب هدی. میرادن هشی دنا ام ناسنا نودب. تسا رکف هب دنب، لاج نیع رد و دناسرب ار یقح تباط بلطم کی هک میوگب یمسا کی. مینک شصوع دیاب نهذ هب دنب هک دیوگیمن هژاو یروف، تقیقح دیوگیم یتقو امش. تقیقح الثم؛ دشابن مه ناسنا. تسا ناسنا هب طوبرم هشی دنا، دیوگیم هشی دنا ات اما. دنکیمن شندن ناسنا هب؛ تسا کرد و

دروم 1398/ 11/ 29 ات ۱۳۹۸/ ۱۰/ ۲۳ خیرات هقف لوصا سرد تاسلج رد هگرف «هشی دنا» هلاقم [1] هلاقم بللطم حیضوت و حرش هب هسلج لوا شخب. تشاد شخب ود تاسلج نیا. تفرگ رارق یسررب هکیاهنوگب ناگمه یارب تادرجم هئارا تیفی کی رد دوب لقتسم ینایب، مود شخب اما تشذگیم نیا بللطم مود شخب، الاب نتم. دننک کاردا حضاو و نشور تروصب ار مسی لایرتام نالطب. تسا تاسلج

- ۱۸۴۸ هژار Friedrich Ludwig Gottlob Frege; **یناملآ** هگرف بولتوگ گیودول شیردیری [2] نرق لیوا و مهذرون هس رخاوا رد یناملآ هتسجرب **فوسلیف** و **نادقطنم**، **نادیضایر** (۱۹۲۵ هتشذگرد قطنم شیانم یارب **تالومحم باسح** زا دوب ترابع، عقاو رد، وایروس هاگتسد. تسا یدالیم متسیب یراذگناینب رد ییازسب مهس، یروس ماطن نیا داجیا اب هگرف و، (Inference) طابنتسا و رکفت (ایدپ یکیو تیاس). دراد **نیون قطنم**

فسوی دومحم: همجرت / هگرف بولتوگ (Der Gedanke) هشی دنا هلاقم رب **دجوم**، **ایض رتکد** همدم [3] (87 ص، 7-8 هرامش، نونغرا یفسلف همانلصف)، یناث

سرد یاه لیاف هب دیامرفب هعجارم هلاقم نیا رد هگرف تالالدتسا یلیصفت یسررب یارب [4] 29/11/۱۳۹۸ ات ۲۳/۱۰/۱۳۹۸ خیرات زا هگرف هشی دنا هلاقم

و مهم یشیرت-یناملآ **نافوسلیف** زا (1859-1938) (Edmund Husserl : **یناملآ** هب) لرسوه دنودما [5] **تیحیسم** هب هک دوب یرابتیدوهی یو. دوب **یسانش رادیپ** راذگناینب و **متسیب نرق** راذگریثأت و تسنادیم یمزجریغ و هژارآ یحیسم ار دوخ و تفای **دیعت نیو** یرتول یاسیلک رد و دیورگ دوب **وناتنرب یفیصوت یسانشناور** ریثأت تحت زاغآ رد. درکیم یقلت نید زا لقتسم ار هفسلف ینعی شمه رثا نیتسخن رد و دش یسانشناور تالاصا تخسرس نادقتنم زا، دعب یکدنا یلو. تخادرپ نآ دقن هب یقطنم یاهشهوژپ.

ای شور کی مسیژولوکیسپ اما...، تسا ملع کی یسانشناور (psychologism) مسیژولوکیسپ [6] یاه عوضوم زا ار ام ییاسانش یگنوگچ هک تسا یتخاننش تفرعم عقاو رد و یفسلف تفایهره، یتخانشناور لیلحت رد. دهده یم حرش، نهذ درکراک لیلحت ینبم رب یدام و درجم زامعا، ییاسانش زج یزیچ اه هدیپ نیا لوصحم نوچ و دوش یم لیوحت ای هتساکورف ینهذ یاه هدیپ هب زیچ کی دزن دنویپ اچ نیا زا. دبای یم لیوحت هدی هب زیچ ره دنتسین اه هدی ای ینهذ یاهریوصت زیچ نآ یاج هب زیچ ره یه دی، یفسلف شور نیا رد. دوش یم نشور مسی لآ هدی و مسیژولوکیسپ یاه ئیش. تسا زیچ نام، زیچ ره یه دی تفگ و تفر ناوت یم رتشیپ مه نیا زا عقاو رد. دوش یم هدام لمع اب هک تسین یا هدی زج یزیچ، یضایر ئیش ناوونع هب ددع... دنتسین نهذ یاه هدی زج یزیچ یدام هار و دنک یم ینهذ ار زیچ همه بیترت نیدب مسیژولوکیسپ... دیآ یم تسد هب دودعم زا ینهذ عزت نا (هلاقم). ددنب یم تسا یملع مهافت و میهفت یهمزال هک یتینیع رب ار

هرامش،(هف سلف هژیو)گنهرف هلجم،دحوم ءایض رتکد،لرسوه مسیژولوکی سپ رب هگرف دقن (۲-۱ص، ۱۳۷۱ زی یاپ، ۱۱)

ار یقطنم و یتخانشناور یاهشهوژپ :باسح هف سلف مان هب دوخ باتک نی تسخن ۱۸۹۱ لاس رد [7] هگرف بولتوگ اب ۱۹۰۰ ات ۱۸۹۰ یاه لاس لوط رد .دناسر پاچ هب دوب هدرک میدقت و ناتنرب هب هک هب رجنم ،لرسوه هجوت ریغت رد باسح هف سلف رد لرسوه یاهه اگدی زا و تاداقتنا هک دش انشآ رد لرسوه باتک زا لقن هب ای دپ یکی و تیاس).دی درگ ۱۹۰۱ ات ۱۹۰۰ لاس رد یقطنم یاهشهوژپ پاچ (۲۴-۱۶، شراثآ نتم)

رتکت و تسا درجم یزیچ ،دع هک اج نآ زا اما... تسا دعت و رتکت رب رطان ددع،لرسوه داقعتا هب [8] هک هعومجم ود هب هنوگچ هک درک مولعم دیاب،دنشاب درجم ای دام دناوت یم هک اه ئیش زا یا هعومجم، یم ددع کی دنتسه بیس یرگیدی یاهووضعو هبرگ یکی وضع ،لاثم یارب اما دنراد یواسم ییاهووضع لرسوه.دنک یتلاخد ددع نیا هب ندیسر رد ندوب بیس ای ندوب هبرگ هک نآ یب داد تبسن ناوت تفص ناوت یم ،نآ هب لسوت اب هک تسا ینهذ یلمع ،عازتنا.دناد یم عازتنا لمع، ار امعم نیا دیلک رب هگرف دقن هلاقم).تفرگ هدی دان عقاو رد و درک بلس نآ زا یرگیدی زا سپ یکی ار ئیش یاه (۴ص، ۱۳۷۱ زی یاپ، ۱۱ هرامش،(هف سلف هژیو)گنهرف هلجم،دحوم ءایض رتکد،لرسوه مسیژولوکی سپ

دشاب نهذ لامعا لوصحم ددع رگا»: هک نیا هلمج زا درک دراو یددعتم یاهدقن،لیلحت نیا هب هگرف ،تیاهن یب و گرزب یاهددع هب نتخادرپ زا دیاب و دش داوخ نآ ریگنماد مه نهذ یتاذ یاه تیدودجم راچان زا دسر هچ ؛دنام یم رد مه نی تسخن یهانتم یاهددع نامه هب ندیسر زا عازتنا لمع.تشادرب تسد هعجارم هلاقم لصا هب هگرف تاداقتنا رگیدی سررب یارب(۵ ص،نامه).گرزب یاهددع هب ندیسر دیامرف.

دروم رد ار وا رظن و تشاد لرسوه رب یقیم ریثأت یسانشناور تلصا بتکم زا هگرف تاداقتنا [9] هاگدی نیا.دومن لیدبت نآ یلصا نادقنم زا یکی هب ار لرسوه دوخ و داد ریغت الماک بتکم نیا ار یناسنا مولع هک رتیساسا ینارحب هجوتم ار لرسوه ،وناتنرب تایرظن هب تبسن هناداقن هب طوبرم یاههزوج رد یبرجت یاه شور زا هدافتسا اب دنتشاد یعس ،مولع نیا.دومن ،درکیم دیدهت دنچ ره.دوب نیرفآ نارحب ،لرسوه رظن رد تکرخ نیا.دنیامن سررب و تاقیقحت زین یناسنا مولع مولع نیا ناقتا و هعسوت و تفرشیپ یارب یشالت رگنایب و هتشاد هتسارآ یرهاظ دوب نکمم و تسنادیمن شیب یبیرف ار نیا یلو.تسا هدش نینچ یبرجت مولع دروم رد هک هنوگنامه ،دشاب هک[ریز لئالد هب هجوت اب ،دور راک هب یبرجت مولع یاهشور مه یناسنا مولع رد هاگره ،تشاد هدیقع سیسات و لرسوه).دوب دهاوخ مولع نیا لزلزت بجوم [تسا هدش هراشا اه نآ هب هلاقم همادا رد (۶۸ هرامش، ۱۳۷۵، هشی دنناهی ک هلجم، داژن یلامک نیسحدمحم ،یسانشرادیپ